

VAKJARGON

Wat wij, als meer ervaren deelnemers aan klassieke rally's nog wel eens vergeten is dat ongemerkt 'vakjargon' in ons taalgebruik is geslopen waar je als beginnend deelnemer de haren ten berge doen rijzen. Dat is niet nieuw, toen wij begonnen met rally rijden, zo'n beetje 15 jaar geleden inmiddels, was dat niet anders. De uitdaging voor organisatoren is dan ook ervoor te zorgen dat dit 'vakjargon' voor beginnende deelnemers voldoende duidelijk in het reglement wordt uitgelegd zodat hun rit ook voor beginners toegankelijk is; de enige manier om je evenement levend te houden!

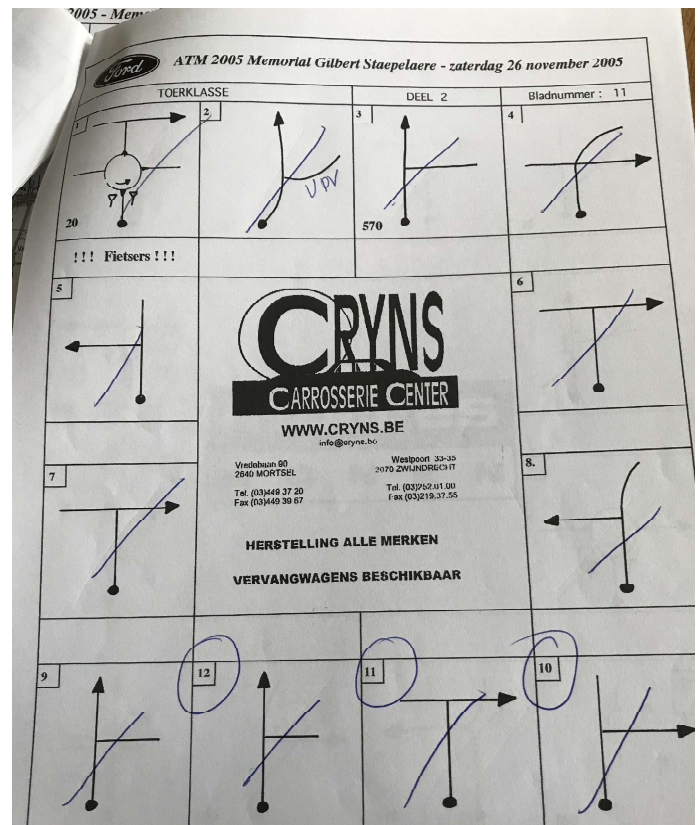
Tekst: Yolanda Zijl

Onze eerste klassieke rally's, in 2005/2006, reden wij in België waar verschillende autoclubs (Verenigingen Zonder Winstoogmerk) de leukste ritten organiseerden en soms nog organiseren. Leuk vanwege het sportieve kaartlezen, de leerzame trucs en, niet in de laatste plaats, de fantastische prijs/kwaliteitverhouding. Voor zo'n 60 euro per equipe een hele dag rally rijden inclusief lunch en diner. Soms zelfs met ontbijt!

Ik heb de routebescheiden uit mijn 'rally-bibliotheek' gevist en kijk eens terug naar het reglement en de routeboeken van de Memorial Gilbert Staepelaere 2005. In het reglement, artikel 1, derde aandachtspuntje: 'we onderscheiden drie soorten routes: de hoofdroute, de nevenroute, de omrijroute.'

Tja. Als je nog nooit een rally hebt gereden is toch wel enige toelichting nodig. Die komt gelukkig later in het reglement: de **hoofdroute** is de route door de inrichter zelf getekend, bijvoorbeeld de ingetekende lijn en de pijlen. De **nevenroute** is de route door de deelnemer zelf geconstrueerd, bijvoorbeeld de route tussen de pijlen en de **omrijroute** is de route door de deelnemers zelf geconstrueerd, nadat men onderweg vaststelt dat men de hoofd- of nevenroute niet mag of kan berijden. Vervolgens volgen de **omrijregels** die verschillend zijn als het gaat om het niet kunnen of mogen berijden van de hoofd- of nevenroute en de omrijroute. Het construeren van een omrijroute hoort mijns inziens nog niet thuis in de Tourklasse, de beginnersklasse van het klassieke kaartlezen. Eerst maar eens goed leren de juiste route intekenen en vervolgens precies deze route berijden!

Gelukkig was het overgrote deel in deze rally voor de toerismeklasse waarin wij reden bol-pijlsysteem. Ik kijk ook nog even naar het reglement wat daarover staat: de **meest rechtdoorgaande weg** volgen tussen opeenvolgende, genummerde bol-pijlsituaties, de **niet-zichtbaar doodlopende weg** in de bol-pijl en de visgraat... Pittig allemaal, als onervaren equipe. Mijn oog valt nog snel op wat pagina's uit het routeboek: handgetekende stickertjes, geplakt op de kaart en de omkering van de genummerde bol-pijlsituaties heb ik kennelijk ontdekt!

Bol-pijl systeem

De meest rechtdoorgaande weg

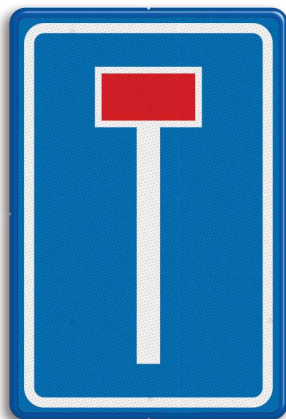
Ja, je oog moet er maar net op vallen in het reglement: het is maar een klein verschil met de meest doorgaande weg! Bij het volgen van een route volgens het bol-pijlsysteem is het meest gebruikelijk dat tussen de verschillende (genummerde) situaties de meest doorgaande weg (vaak de hoofdweg) wordt gevolgd totdat de volgende situatie is bereikt. Onderweg kun je daarbij van alles tegenkomen.

In dit voorbeeld is duidelijk te zien: de meest doorgaande weg buigt naar links (zie ook verkeersbord OB712 Verloop voorrangsweg voor T-splitsing). Rijd je in een bol-pijl (of visgraat-)systeem met in het reglement de meest rechtdoorgaande weg, dan kies je in dit geval rechts aanhouden (in de richting van controlebord A). Dat is op deze situatie de meest rechtdoorlopende weg: de weg nemen waarvoor je het minst aan je stuur hoeft te draaien!

De niet-zichtbaar doodlopende weg

Bij het rijden van een bol-pijlsysteem (of visgraat) is het gebruikelijk dat wegen voorzien van een verkeersbord "L08 doodlopende weg" niet in de geschetste situatie hoeven te zijn opgenomen. Ofwel: deze weg neger je en je interpreteert de situatie alsof deze weg er niet is.

En dan is het opletten geblazen!

Als in een bol-pijl (of visgraat) bij het inrijden van de weg niet zichtbaar is dat de weg doodlopend zal zijn, rijd je (dus) de weg in. Vervolgens zie je dat de weg in werkelijkheid wél doodlopend is. Blijf dan de weg volgen totdat je het controlebord van de organisatie (met daaronder meestal, maar niet noodzakelijkerwijs, de opdracht HK) ziet staan! Noteer (of stempel) deze op je controlekaart en ga terug naar de samenkomst van wegen waar je de doodlopende weg bent ingereeden. Vervolg de meest (recht)doorgaande weg alsof de weg waar je zojuist bent ingereeden niet bestaat en **voer opnieuw de bol-pijl situatie** uit waarmee je de doodlopende weg werd ingestuurd!

Let op: een verkeersbord dat **lijkt** op een doodlopende weg **is** niet altijd een doodlopende weg!

Maar er bestaat ook nog zoets als de niet-zichtbaar doodlopende weg: met een bol-pijl opdracht word je een weg ingestuurd (hier: rechtsaf).

Volgende keer: **bermlijnen!**

In de praktijk blijkt dit een doodlopende weg, terwijl je dat vanaf de samenkomst van wegen niet hebt kunnen zien!

Sinds 2010 geeft Yolanda Zijl elk kwartaal een navigatiecursus op haar cursuslocatie in Bleiswijk aan beginnende deelnemers in (klassieke) rally's en verzorgt zij regelmatig privé cursussen aan deelnemers die hun prestaties willen verbeteren en/of de overstap naar de Sportklasse willen maken.

Medio januari 2019 organiseert Yolanda haar eerste masterclass: kaartlezen op grote schaal, bedoeld voor equipes die zich willen ontwikkelen in het lezen van kaarten met een schaal van minimaal 1:100.000 (zoals de IGN-kaart en de alom 'gevreese' Michelinkaart).

U vindt meer informatie en een cursusoverzicht (zelfs het volgen van een e-learning cursus behoort tot de mogelijkheden) op haar website bolletjepijl.nl.